

N° 99.

**AUTRICHE
ET TCHÉCO-SLOVAQUIE**

Protocole relatif au nouveau règlement de certaines questions mentionnées dans la Convention de Brünn du 7 juin 1920, dressé par la Section politique de l'Administration du District de Carlsbad, le 23 août 1920.

**AUSTRIA
AND CZECHO-SLOVAKIA**

Protocol concerning the more detailed regulation of certain questions dealt with in the Convention of Brünn of June 7, 1920, drawn up by the District Political Authorities in Carlsbad, on August 23, 1920.

TEXTE ALLEMAND — GERMAN TEXT.

No. 99. — PROTOKOLL, AUFGENOMMEN BEI DER POLITISCHEN BEZIRKSVERWALTUNG IN KARLSBAD AM 23. AUGUST 1920 ÜBER DIE NÄHERE REGELUNG EINZELNER IN DEM INTERNATIONALEN VERTRÄGE VON BRÜNN DTTO. 7. JUNI 1920 BEHANDELten FRAGEN¹.

Textes officiels en allemand et en tchèque communiqués par le représentant de l'Autriche auprès du Secretariat de la Société des Nations et par le Ministre des Affaires de la Tcheco-Slovaquie. L'enregistrement de ce Protocole a eu lieu le 29 mars 1921.

Anwesend :

1. Seitens der österreichischen Regierung :

Ministerialrat Dr. GEORG FROEHLICH, der Staatskanzlei, und
Sektionschef Dr. FRANZ HEINZ, des Unterrichtsamtes.

2. Seitens der tschechoslovakischen Regierung :

Professor Dr. HOBZA, Chef der juristischen Sektion im Ministerium des Aeussern ;
Dr. MILOSLAV VALOUCH, Sektionsrat im Ministerium für Schulwesen und Volksaufklärung ;

Dr. EDUARD JELEN, vom Ministerium des Aeussern.

Nach Erörterung der in Betracht kommenden Fragen am gestrigen und heutigen Tage werden folgende Abmachungen festgelegt, welche zugleich mit dem zwischen der Republik Oesterreich und der Tschechoslowakischen Republik in Brünn abgeschlossenen Vertrage in Krafttreten :

1. Die tschechoslovakische Régierung ist bereit, die an den staatlichen Volksschulen in Süden des alten Staates Oesterreiches angestellt gewesenen Lehrer deutscher Nationalität, die in einer Gemeinde des tschechoslovakischen Staates heimatsberechtigt und in diesen zurückgekehrt und dermalen ohne Stellung sind, auf entsprechende Dienstposten unter Einrechnung ihrer bisherigen Dienstzeit (D. i. der im ehemaligen Oesterreich zugebrachten Dienstzeit) zu übernehmen, soferne nicht gegen die Uebernahme einer oder der anderen dieser Lehrpersonen besondere Bedenken obwalten. Soweit solche Lehrpersonen schon bisher in den tschechoslovakischen Schuldienst übernommen wurden, wird die Einrechnung der Dienstzeit im obigen Sinne durchgeführt werden.

2. Die tschechoslovakische Regierung sagt zu, dass die österreichischen Lehrpersonen (Professoren), welche sich um im tschechoslovakische Staate ausgeschriebene Lehrstellen bewerben,

¹ D'après une note du Ministère des Affaires Etrangères della République tcheco-slovaque, datée à Prague le 28 avril 1921, ce Protocole est entré en vigueur simultanément avec le Traité entre l'Autriche et la Tcheco-Slovaquie relatif au droit de nationalité et à la protection des minorités, signé à Brünn le 7 juin 1920.

¹ According to a Note from the Ministry for Foreign Affairs of the Czechoslovak Republic, dated at Prague, April 28, 1921, this Protocol has come into force together with the Treaty between the Austrian Republic with regard to Citizenship and to the Protection of Minorities, signed at Brünn, June 7, 1920.

TEXTE TCHÈQUE — CZECH TEXT.

No. 99. — PROTOKOL SEPSANÝ U POLITICKÉ A OKRESNI SPRÁVY
V KARLOVÝCH VARECH DNE 23, SRPNA 1920, O BLIŽŠÍ ÚPRAVĚ
JEDNOTLIVÝCH V MEZINÁRODNI SMLOUVĚ BRNĚNSKÉ ZE DNE
7. ČERVNA 1920 DOTČENÝCH OTÁZEK.

German and Czech texts forwarded by the Austrian Representative to the League of Nations and by the Czechoslovak Minister for Foreign Affairs. The registration of this protocol took place on March, 29 1921.

Přítomni :

1. za vládu rakouskou :

ministerský rada státní kanceláře Dr. Jiří FRÖHLICH, sekční šéf úřadu pro vyučování Dr. František HEÍNZ,

2. za vládu československou :

prof. Dr. Hobza, šéf právní sekce v ministerstvu věci zahraničních, Dr. Miloslav Valouch, odborový rada v ministerstvu vyučování a národní osvěty.

Dr. Edouard Jelen z ministerstva věci zahraničních.

Po projednání během včerejšího a dnešního dne otázek, jež přicházejí v úvahu, stanoví se tato ujednání, která vstupují v působnost zárověň se smlouvou uzavřenou mezi republikou Rakouskou a republikou Československou v Brně :

1. Československá vláda jest ochotna převzít na věodné místo učitele německé národnosti, kteří byli ustanoveni na státních školách obecných na Jihu starého státu rakouského a započítí jim dosavadní jejich dobu služební (t. j. služební dobu v bývalém Rakousku ztrávenou) mají-li domovské právo v některé obci československého státu, do něhož se vrátili, ... a jsou-li toho času bez místa, pokud není proti převzetí toho neb onoho z těchto učitelů zvláštních pochybností.

Byli-li takoví učitelé již převzati do československé služby školské, provede se započeti jejich doby služební v hořejším smyslu.

2. Československá vláda slibuje, že dovolí rakouským učitelům (profesorům), kteří se ucházejí o učitelská místa v československém státě vypsaná, aby se o ně ucházeli a teprve potom získali

die Bewerbung gegen spätere Erwerbung der Staatsbürgerschaft gestattet, falls sie eine bis zum Inkrafttreten des vorzitierten internationalen Vertrages von Brünn im alten oder im neuen Staate Oesterreich erworbane Lehrbefähigung nachweisen, wobei die im Punkte I. niedergelegten Grundsätze Anwendung finden. Die österreichische Regierung verpflichtet sich zur Gegenseitigkeit.

3. Die österreichische Regierung ist bereit, die Bestimmung des Artikels 17, zweiter Absatz, des mehrbezogenen Vertrages von Brünn so zu handhaben, dass als Leiter der privaten Schulen und Erziehungsanstalten mit tschechoslovakischer Unterrichtssprache in der Republik Oesterreich, die innerhalb der ersten zwei Jahre nach Inkrafttreten des Vertrages von Brünn errichtet werden, während des ersten Schuljahres jeder solcher neu errichteten Schule auch Personen zugelassen werden können, die die österreichische Staatsbürgerschaft nicht besitzen, sofern bei der österreichischen Regierung, welcher die Entscheidung über jeden solchen Fall vorbehalten ist, keine besonderen Bedenken gegen den betreffenden Schulleiter bestehen. Dieselbe Bestimmung gilt auch für die Belassung oder Neubestellung von Schulleitern nicht österreichischer Staatsbürgerschaft bei den rechtmässig schon, bestehenden Privatschulen für das erste Jahr nach Inkrafttreten des Vertrages von Brünn. Doch soll die Anzahl der Schulleiter nichtösterreichischer Staatsangehörigkeit nicht die Hälfte aller Schulleiter der Tschechoslovakischen privaten Schulen und Erziehungsanstalten in Oesterreich übersteigen.

4. Seitens der beiden vertragsschliessenden Regierungen wird zugesagt, dass bis zum Inkrafttreten des Vertrages von Brünn keinerlei Vorschriften erlassen werden, welche den Bestimmungen dieses Vertrages nicht entsprechen, was jedoch die in Oesterreich bereits ergangene Vollzugsanweisung über den Erwerb der österreichischen Staatsbürgerschaft durch Option betrifft, so darf auch durch deren Bestimmungen jenen des Vertrages von Brünn, sobald dieser in Kraft tritt, nicht vorgegriffen werden. In diesem Zeitpunkt wird die österreichische Regierung die Unterbehörden entsprechend anweisen.

Ueber die Frage der Anerkennung der Gültigkeit der im alten Staate Oesterreich erworbenen Zeugnisse und Diplome in den beiden vertragsschliessenden Staaten ohne Rücksicht auf den Ort der Erwerbung sind beide Regierungen bereit, in der nächsten Zeit, Verhandlungen zu führen, um hierüber ein Abkommen zu erzielen.

Die Vertreter der tschechoslovakischen Regierung geben zu Protokoll, dass die tschechoslovakische Regierung die baldige Ratifizierung des Vertrages von Brünn schon aus dem Grunde für äusserst dringend ansieht, weil die Verträge von Saint-Germain mit Oesterreich und mit der tschechoslovakischen Republik bereits seit 16. Juli 1. J. in Kraft stehen, und die eheste Regelung der durch sie geschaffenen Staatsbürgerschaftsverhältnisse im Interesse der beiden Staaten sowie aber auch der beteiligten Personen liegt. Die tschechoslovakische Regierung erwartet daher die eheste Ratifizierung des Vertrages von Brünn nach der Fertigung dieses Protokolles.

Geschlossen und gefertigt :

KARLSBAD, am dreiundzwanzigsten August eintausend neuhundert zwanzig.

Für die Tschechoslovakische Republik :

Prof. Dr. HOBZA.

Für die Republik Oesterreich :

Dr. GEORG FROEHLICH

Copie certifiée conforme.

*Chef des archives du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Tchéco-Slovaque :
(signé) Dr. JAN OPOČENSKY.*

státní občanství, prokáží-li, že nabyla učitelské způsobilosti ve starém nebo novém státě rakouském do dne, kdy vstoupí v platnost shora citovaná mezinárodní smlouva brněnská, při čemž použito bude zásad v bodě I. uvedených. Rakouská vláda se zavazuje ke vzájemnosti.

3. Rakouská vláda jest ochotna prováděti ustanovení článku 17. druhý odstavec, citované smlouvy brněnské tak, že mohou být připuštěni za správce soukromých škol a ústavů výchovných s československou řečí vyučovací v Republice Rakouské, které se řídí v prvních dvou letech ode dne, kdy vstoupí v platnost smlouva brněnská, v prvním roce školním každě takově nově zřízené školy také osoby, které nemají rakouského občanství státního, pokus rakouská vláda, již je vyhrazeno rozhodnutí v každém takovém případě, nechová zvláštních pochybností proti onomu školnímu správci. Totéž ustanovení platí též pro ponechání nebo nové opatření skolních správců, státních občanů mimorakouských, na soukromých, školách právně již trvajících pro první rok ode dne, kdy vstoupí v platnost smlouva brněnská. Ale počet školních správců státních příslušníků mimorakouských, nemá překročiti polovici všech školních správců československých soukromých škol a ústavů výchovných v Rakousku.

4. Se strany obou smluvních vlád se slibuje, že až do té doby, dokud nevstoupí v působnost smlouva brněnská, nesmějí být vydány nižádné předpisy, které neodpovídají ustanovením této smlouvy. Pokud však se týče v Rakousku již vydaného provádějícího nařízení o nabývání rakouského státního občanství obcí, nesmějí také jeho ustanovení praejudikovati ustanovení smlouvy brněnské jakmile tato nabude působnosti.

Obe vlády jsou ochotny v nejbližší době jednat o uznání platnosti vysvědčení a diplomů, v starém státě rakouském nabytých, v obou smluvních státech bez ohledu na místo, kde jich bylo nabyto, aby došly vzájemní dohody.

Zástupci vlády československé prohlašují v protokolu, že vláda československá pokládá brzskou ratifikaci smlouvy brněnské za nejvýš naléhavou již z toho důvodu, že smlouvy St. Germainské s Rakouskem a Republikou Československou jsou v působnosti již od 16. července t. r. a nejrychlejší úprava poměrů státního občanství jimi uskutečněná jest v zájmu obou států, stejně jako súčastných osob. Vláda československá očekává tudíž co nejrychlejší ratifikaci smlouvy brněnské po podepsání tohoto protokolu.

Skončeno a podepsáno :

Karlovy Vary, dne dvacátého třetího srpna roku tisíčiho devítistého dvacátého.

Za Republiku Československou :

Prof. Dr. HOBZA.

Za Republiku Rakousku :

Dr. Georg FRÖHLICH.

Copie certifiée conforme :

*Chef des archives du Ministère des Affaires Etrangères
de la République Tchéco-Slovaque :*
Dr. Jan OPOČENSKY.

¹ TRADUCTION — TRANSLATION.

No. 99. — PROTOCOLE RELATIF AU NOUVEAU RÈGLEMENT DE CERTAINES QUESTIONS MENTIONNÉES DANS LA CONVENTION DE BRÜNN DU 7 JUIN 1920, DRESSÉ PAR LA SECTION POLITIQUE DE L'ADMINISTRATION DU DISTRICT DE CARLSBAD LE 23 AOUT 1920.

Etaient présents :

1. Pour le Gouvernement autrichien : le Dr Georg FROELICH, Conseiller de Ministère à la Chancellerie d'Etat ; le Dr Franz HEINZ, Chef de Section du Département de l'Instruction publique.

2. Pour le Gouvernement tchéco-slovaque : le prof. HOBZA, chef de la Section juridique du Ministère des Affaires Etrangères ; le Dr Miroslav VALOUCH, Conseiller au Ministère de l'Instruction Publique et de l'Education populaire ; le Dr Edouard JELEN, du Ministère des Affaires Etrangères.

Après discussion des questions traitées la veille et de celles à l'ordre du jour, les arrangements suivants destinés à entrer en vigueur en même temps que la Convention de Brünn, conclue entre les Républiques autrichienne et tchéco-slovaque, ont été pris :

1. Le Gouvernement tchéco-slovaque est disposé à maintenir en fonctions les professeurs de nationalité allemande qui ont enseigné dans les écoles primaires publiques des Etats méridionaux de l'ancienne monarchie autrichienne et qui, ayant droit de résidence dans une commune (heimatsberechtigt) de l'Etat tchéco-slovaque et revenus dans cette commune, se trouveraient momentanément sans emploi, à condition toutefois que rien ne s'oppose à leur nomination. Ces professeurs recevraient un emploi du même ordre et il serait tenu compte

No. 99. — PROTOCOL CONCERNING THE MORE DETAILED REGULATION OF CERTAIN QUESTIONS DEALT WITH IN THE CONVENTION OF BRÜNN OF JUNE 7, 1920, DRAWN UP BY THE DISTRICT POLITICAL AUTHORITIES IN CARLSBAD ² ON AUGUST 23, 1920.

Present :

(1) On behalf of the Austrian Government Dr. Georg FROELICH, Councillor to the Ministry of State ; Dr. Franz HEINZ, Sectional Head in the Ministry of Education.

(2) On behalf of the Czechoslovak Government : Professor Dr. HOBZA, Head of the Legal Department of the Ministry for Foreign Affairs ; Dr. Miroslav VALOUCH, Head of a Section in the Ministry of Education, and Dr. Edward JELEN, of the Ministry for Foreign Affairs.

After a discussion yesterday and to-day on the questions involved, the following agreements were arrived at, to come into force simultaneously with the Treaty concluded between the Austrian and Czechoslovak Republics at Brünn :

(1) The Czechoslovak Government is prepared to appoint teachers of German origin, who were formerly employed in the State schools in the south of the former Austrian State, and, who, having a right of domicile in a district of the Czechoslovak State, have (heimatsberechtigt) returned to such district and are at present unemployed, to similar posts on the terms of taking into consideration the period of their previous service, i. e. that passed in former Austria, provided always that no special objections exist in the case of any of these teachers. In so

¹ Traduit par le Secrétariat de la Société des Nations.

¹ Translated by the Secretariat of the League of Nations.

de leurs années de service, c'est-à-dire de celles passées au service de l'ancienne monarchie autrichienne. Dans la mesure où ces professeurs feraient déjà partie du corps enseignant tchécoslovaque, il leur serait tenu compte de leurs années de service d'après les principes énoncés plus haut.

2. Le Gouvernement tchécoslovaque consent à ce que le personnel enseignant autrichien (professeurs) qui solliciterait des postes vacants en Tchécoslovaquie soit autorisé à le faire, à la condition toutefois, d'acquérir plus tard la nationalité tchèque ou slovaque et d'avoir acquis, soit dans l'ancienne monarchie, soit dans le nouvel Etat autrichien, avant l'entrée en vigueur de la Convention de Brünn précitée, le droit d'enseigner. Les principes contenus dans le paragraphe 1 sont également applicables à cet article. Le Gouvernement autrichien s'engage à prendre des mesures de reciprocité.

3. Le Gouvernement autrichien est prêt à appliquer la disposition du paragraphe 2 de l'article 17 de la Convention de Brünn susmentionnée, de telle manière que toutes les institutions scolaires ou maisons d'éducation privées de la République autrichienne, où l'enseignement se fait en langue tchécoslovaque, qui seront fondées dans les deux premières années suivant l'entrée en vigueur de la Convention de Brünn, pourront, pendant la première année scolaire qui suivra leur création, être dirigées par et compter au nombre de leur personnel enseignant, telles personnes qui ne sont pas de nationalité autrichienne, sous réserve toutefois que le Gouvernement autrichien auquel il appartient de prendre une décision dans chacun de ces cas, n'ait aucune objection à éléver contre les personnalités en cause. La même disposition s'applique au maintien ou au remplacement de directeurs de nationalité non autrichienne, dans les institutions d'enseignement privées, ayant déjà une existence légale, durant la première année de l'entrée en vigueur de la Convention de Brünn. Le nombre des directeurs de nationalité non autrichienne ne devra toutefois pas dépasser la moitié de celui des directeurs des écoles et institutions privées tchécoslovaques établies en Autriche.

4. Les deux Gouvernements soussignés consentent à ce que, jusqu'au moment de l'entrée en vigueur de la Convention de Brünn, aucun ordre ne soit donné qui ne soit conforme aux dispositions de cette Convention. Mais, en ce qui concerne les instructions déjà données en Autri-

far as such teachers have already been appointed to Czechoslovak schools, their period of service shall be reckoned as provided above.

(2) The Czechoslovak Government agrees that Austrian teachers (Professors) who are candidates for posts in educational establishments, which are vacant in the Czechoslovak State, shall be allowed to compete for such posts on condition that they subsequently acquire citizenship of that State, provided that they can show a teacher's certificate obtained in the old or new Austrian State before the above-mentioned Treaty of Brünn came into force, in which case the principles laid down in paragraph 1 shall apply. The Austrian Government undertakes to give reciprocal treatment.

(3) The Austrian Government is prepared to apply the provisions of article 17, paragraph 2 of the above-mentioned Treaty of Brünn in such a way that persons not possessing Austrian nationality may be admitted as headmasters of any private schools or educational institutions in the Austrian Republic which use the Czechoslovak language, and which were established within the first 2 years after the coming into force of the Treaty of Brünn, during the first school year of each such newly established school unless any special objection to any such headmaster be raised on the part of the Austrian Government, with whom the final decision in all these cases shall lie. The same stipulation shall also apply as regards the continuance in office or fresh appointment of headmasters of other than Austrian nationality in the case of private schools already legally established, for the first year after the coming into force of the Treaty of Brünn. But the number of headmasters of other than Austrian nationality may not exceed one half of the total number of headmasters of Czechoslovak private schools and educational institutions in Austria.

(4) Both Contracting Governments bind themselves, until the coming into force of the Treaty of Brünn, not to permit any regulations to be introduced which do not conform to the terms of this Treaty; as regards the general rules which have already been issued in Austria

che, réglementant l'acquisition par option de la nationalité autrichienne, celles-ci ne pourront porter préjudice à celles qui sont contenues dans la Convention de Brünn, dès que cette Convention entrera en vigueur. Le Gouvernement autrichien devra donner à ce moment à ses fonctionnaires les instructions nécessaires à cet effet.

En ce qui concerne la validation par les deux Etats signataires de la Convention, des certificats et diplômes acquis dans l'ancien Etat autrichien, sans tenir compte de leur provenance, les deux Gouvernements conviennent de discuter la question le plus tôt possible en vue d'arriver à un accord.

Les représentants du Gouvernement tchécoslovaque donnent acte du désir de leur Gouvernement de ratifier aussitôt que possible la Convention de Brünn, étant donné particulièrement que les Traité de Saint-Germain avec l'Autriche et la République tchéco-slovaque sont déjà en vigueur depuis le 16 juillet de cette année et que le prompt règlement des questions de nationalité auquel ils ont donné lieu, doit être conclu au plus tôt dans l'intérêt des deux Etats ainsi que dans celui des personnes intéressées.

Le Gouvernement tchéco-slovaque s'attend donc à ce que la ratification de la Convention de Brünn suive de près la signature de ce protocole.

Fait à Carlsbad, le 23 août 1920.

Pour la République tchéco-slovaque :
(Signé) Prof. Dr HOBZA.

Pour la République Autrichienne :
(Signé) Dr GEORG FRÖHLICH.

concerning the acquisition of Austrian nationality by right of option, the provisions of the Treaty of Brünn, when it comes into force, shall not be prejudiced by the said general rules. The Austrian Government will give the necessary instructions to subordinate authorities at that date.

With reference to the question of the recognition of the validity in the two Contracting States of certificates and diplomas gained in the old Austrian State, irrespective of the locality in which such certificates or diplomas were gained, both Governments are prepared to enter upon negotiations immediately, with a view to arriving at an agreement.

The representatives of the Czechoslovak Government formally record that the Czechoslovak Government regards the immediate ratification of the Treaty of Brünn as most urgent, on the ground in particular that the Treaties of Saint-Germain with Austria and the Czechoslovak Republic have already been in force since July 16th of last year, and that it is in the interest of both States, and also of the persons concerned, to arrive at an early settlement of the questions of nationality which have arisen out of these Treaties. The Czechoslovak Government therefore expects that the Treaty of Brünn will be ratified as soon as possible after the drawing up of this protocol.

Done at Carlsbad, August 23, 1920.

(Signed) Dr. GEORG FRÖHLICH.
for the Republic of Austria.

(Signed) Prof. Dr. HOBZA,
for the Czechoslovak Republic.